

> Retouradres Postbus 20350 2500 E1 Den Haag

Aan de minister president
Minister van Algemene Zaken
Drs. M. Rutte
Binnenhof 19
2513 AA Den Haag

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
3760331-1060755-FEZ

Datum 19 januari 2024
Betreft Beantwoorden Brief Formatie

Geachte heer Rutte,

Hierbij reageer ik op het verzoek dat u heeft ontvangen van de informateur over de stand van zaken en het beleid met betrekking tot de onderhandelingen over het WHO pandemieverdrag, met inbegrip van de informatievoorziening hierover aan de Tweede Kamer en de betrokkenheid van de Tweede Kamer bij dit onderwerp.

Achtergrond

- Tijdens de Covid Pandemie bleek dat landen op mondiale schaal slecht samenwerkten bij de bestrijding van de pandemie. Structuren voor informatiedeling - bijvoorbeeld ten aanzien van genetische informatie over virussen - schoten tekort en landen waren op "jacht" naar dezelfde medische producten, wat onder andere leidde tot een zeer ongelijke toegang tot de beschikbare vaccins. Dit heeft de wereldwijde bestrijding van de crisis in de weg gestaan.
- In reactie hierop hebben 27 wereldleiders - waaronder de MP van Nederland - de voorzitter van de Europese Raad en de Directeur-Generaal van de WHO, een oproep gedaan om te komen tot betere samenwerking en afspraken voor de bestrijding van pandemieën.
- De lidstaten van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) besloten hierop om een onderhandelingsproces te starten, om te komen tot een pandemieverdrag ter versterking van de preventie, paraatheid en respons bij toekomstige pandemieën.
- De onderhandelingen zijn in februari 2022 gestart in een speciaal opgerichte vergadering (*Intergovernmental Negotiation Body - INB -*). Nederland levert de co-voorzitter van deze vergadering (INB).
- Deze onderhandelingen moeten in mei 2024 leiden tot een besluit over een dergelijk verdrag, tijdens de jaarvergadering van de WHO.

Inhoud

- Op 30 oktober 2023 is een onderhandelingstekst¹ gepresenteerd. Dit voorstel voor een verdragstekst bevat elementen voor multilaterale samenwerking op belangrijke thema's als preventie, paraatheid en respons. Voorbeelden van zaken die geregeld worden in het verdrag zijn het inrichten van mechanismen voor het delen van pathogene materialen en genetische informatie; capaciteitsopbouw in lage en middeninkomenslanden voor het opsporen van uitbraken van besmettelijke ziekten met pandemisch potentieel; afspraken voor preventiebeleid en betere toegang tot vaccins in lage en middeninkomenslanden.
- Er bestaan wereldwijd veel misverstanden over het verdrag. Rationale van het verdrag is dat betere samenwerking tussen landen leidt tot een veiligere en een gelijkwaardigere wereld in pandemische situaties. Het verdrag richt zich niet op nationale bevoegdheden zoals lockdowns, schoolsluitingen en of keuzes in het vaccinatiebeleid. De Directeur-Generaal van de WHO krijgt op basis van dit verdrag geen bevoegdheden in deze richting.

Kenmerk
3760331-1060755-FEZ

Juridische context

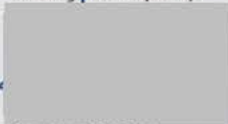
- Het verdrag zal zowel juridisch bindende, als richtinggevende artikelen bevatten.
- Na instemming door de *World Health Assembly* (WHA) zal ieder land individueel nog moeten besluiten tot deelname aan het verdrag (ratificatie). Hiervoor dient in Nederland een parlementaire goedkeuringsprocedure te worden gevolgd.
- Het mogelijke verdrag kent ook componenten waarop de Europese Unie bevoegd is. Mogelijk zal daarom ook op Europees niveau ratificatie dienen plaats te vinden.

Informatievoorziening Parlement

- De minister van VWS heeft de Kamer toegezegd haar op relevante momenten te informeren en te betrekken. Tot op heden is de Kamer met name geïnformeerd via Kamerbrieven^{2, 3}.
- Tot de besluitvorming in mei 2024 in de WHA, staan er nog twee onderhandelingsronden gepland. De minister van VWS zal de Kamer nader informeren over de Nederlandse inzet hierbij. Een eerste brief hierover kan de kamer binnenkort tegemoet zien.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Conny Helder

¹ https://apps.who.int/gb/inb/pdf_files/inb7/A_INB7_3-en.pdf

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/28/kamerbrief-over-internationaal-pandemie-instrument>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/02/23/kamerbrief-over-update-internationaal-pandemie-instrument>